OTO ODPRAWIAMY DZIADY!

JULIA MIŚKOWICZ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy"

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Święch
dr Beata Rola
Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Tytuł lekcji:
Oto odprawiamy dziady!

Cele ogólne:
poznanie II cz. *Dziadów* Adama Mickiewicza.

Cele operacyjne:
Uczeń: wypowiada się na zadany temat, czyta ze zrozumieniem, szuka informacji w tekście, przyporządkowuje gatunek literacki do rodzaju literackiego, wyciąga wnioski na podstawie poznanego tekstu, głośno czyta tekst w sposób interpretacyjny, stosuje modulację głosu, dykcję, akcent wyrazowy, zdaniowy, logiczny, przestrzega znaków przestankowych, odróżnia tekst główny od tekstu pobocznego.

Metody/Formy pracy:
praca z tekstem, ćwiczenia praktyczne, praca zbiorowa, indywidualna.

Środki dydaktyczne:
tekst *Dziadów* Adama Mickiewicza, karty pracy.

Opis przebiegu lekcji:
1. Przed lekcją nauczyciel oznajmia uczniom, że nie czytają kolejnej lektury w domu, lecz w szkole. Nauczyciel przydziela uczniom role. Uczniowie, dla których brakuje ról, czytają partie chóru.
2. Uczniowie przygotowują salę – zasłaniają okna, układają na połączonych stolikach jabłka, orzechy, zapalone świece. Nauczyciel włącza wybraną muzykę w tle. Uczniowie, siedząc dokoła stołu, czytają tekst z podziałem na role.
3. Po zakończonej lekturze nauczyciel dzieli klasę na trzy grupy – Zosi, Złego Pana oraz Józia i Rózi. Uczniowie analizują tekst pod względem wagi ukazującego się ducha, sposobu przywołania, win w ziemskim życiu, przestrogi dla żywych. Grupy prezentują swoje ustalenia, wszyscy uzupełniają kartę pracy, na której wypisano dokładnie te elementy analizy utworu.
4. Uczniowie interpretują przestrogi duchów, zapisują je w zeszycie.
5. Każdy uczeń otrzymuje kartkę z merytorycznym pytaniem (lub pytaniami) dotyczącym zagadnień ujętych w NaCoBeZU do lekcji. Uczniowie wypełniają karteczki i oddają nauczycielowi, wychodząc z sali.
6. W domu uczniowie piszą opowiadanie będące historią z życia jednego z duchów. Nauczyciel sprawdza i ocenia.

Komentarz metodyczny

1. Nauczyciel powinien przeznaczyć dwie lekcje na ten temat, na jednej uczniowie czytają utwór, na kolejnej zostaje omówiona treść.
2. Dla ucznia ze SPE warto przygotować notatkę do uzupełnienia, może nawet wystarczy taka dotycząca jednego ducha.
3. Warto wcześniej przydzielić role, zwłaszcza długie partie, i poprosić uczniów o ich przećwiczenie w domu. Trzeba także zadba**ć** o klimat – zasłonięte roletami wszystkie okna, wyłączone światła, zapalone świece, rozsypane owoce i orzechy, liście, a także muzykę w tle. Można także pomyśleć o odpowiednich strojach, charakteryzacji postaci i dynamice czytania. Nie będzie to wtedy zwykłe odczytanie dramatu z miejsca. Warto zaprosić na taką lekcję młodszą klasę, np. VI.
4. Kształcone kompetencje: **kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji** – umiejętność **czytania i pisania oraz rozumienia** informacji pisemnej, **porozumiewania się** w mowie i piśmie w różnych sytuacjach, rozróżniania i wykorzystywania różnych typów źródeł, poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji, wykorzystywania pomocy oraz formułowania i wyrażania własnych argumentów; **kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii** – umiejętność rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji; **kompetencje cyfrowe** – krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie; **kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się** – zdolność autorefleksji, skutecznego zarządzania czasem i informacjami, konstruktywnej pracy z innymi osobami, zachowania odporności oraz zarządzania własnym uczeniem się i karierą; **kompetencje obywatelskie** – zdolność działania jako odpowiedzialni obywatele oraz pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim i społecznym; **kompetencje w zakresie przedsiębiorczości** – odnoszą się do zdolności wykorzystywania szans i pomysłów oraz przekształcania ich w wartość dla innych osób; **kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej** – rozumienie sposobów kreatywnego wyrażania i wymiany pomysłów i znaczeń w różnych kulturach, za pomocą różnych rodzajów sztuki i innych form kulturalnych, oraz poszanowanie dla tego procesu.
5. **Treści interdyscyplinarne** – historyczne (dziady słowiańskie).